

det dernæst, at det sjællandske Sernbaneselskab vel var berettiget til at opkræve Havne- og Bropenge; men efter den for Bordingborg til enhver Tid givne Havne- og Brotaxt, altsaa ikke større, end man gav for Smaaagjagter, der gik ind til selve Byen, til den derværende Havn. Paa samme Maade har Staten overtaget denne Havn, saaledes at der altsaa ikke skal hvile større Byrder paa Befolkningen af denne Havn end med Hensyn til Befolkningen af Bordingborg Havn. Jeg skal føie til, at selvsølgelig har Ministeriet som Overbestyrelse for Havnevesenets Ret til at gjøre visse Forandringer deri, og saaledes er der ogsaa i denne Skrivelse tilføjet det Forbehold: „Saafernt ikke Indenrigsministeriet maatte tilstede Afvigelser herfra“; men i den Henseende turde Bordingborg, antager jeg, være fuldt betrygget for, at Indenrigsministeriet ikke vil gaa hen og forhøje Havne- og Brotaxterne til Fordel for et privat Selskab paa Befolkning af Estrafikken til Bordingborg. De have altsaa levet under den betryggede Tilstand at kunne besøge denne Statshavn, som den nu er, paa samme Vilkaar som deres egen Havn ind til Byen, uden andre Byrder. Nu kommer en Regjeringsforanstaltning den i allerhøieste Grad paatværs; den foreslaar en Bro lagt Vest for denne Havn med en Midtpille og tvende andre Strømpiller med en Nabning af 60 Fod mellem hver Pille, saavidt jeg erindrer, og paa en Strækning, hvor navnlig Jern ved Hjælp ogsaa af Pillerne eller dog ialtsald lettere end før, vil kunne standses; men derved, at denne Bro lægges Vest for Indseilingen til Havnen, vil den i alt Væsentligt foranledige, at Skibe, der skulle ind i Havnen, maa gaa igjennem Broen først, for at komme ind i den og derefter for at komme ud af den. Der er vel Seilads til Havnen ogsaa østfra, men der er Grundene iven, saa at høist Skibe af ca. 7 Fods Dybde kunne gaa derind, hvorfor ogsaa Skibene i Reglen gaa udenom Masnedss, altsaa gaa ind til Havnen vestfra og tilbage igjen i de Tilfælde, hvor de skulle løse og lade i Havnen. Det er navnlig paa Grund deraf, at Retningen af Broen har en overordentlig Betydning for Benyttelsen af Havnen, altsaa for Bordingborg By som Søskjødtsstad, at saa godt som alle de Skibe, der søge Havnen, maa, hvis Broen skal ligge der, gaa ind gennem Broen og tilbage igjen, hvorimod, naar Broen laa Øst for Havnen, den allerførste Del af Seiladsen var fuldstændig ugeneret af Sernbanens Retning og selve Broanlægget. Nu siger jeg, at selv om Bordingborg og dens Handel ikke have nogen juridisk Berettigelse, selv om der ganske vist ikke af Indenrigsministeriets Ordning af Havneforholdene i 1873 kan uledes nogen juridisk Berettigelse til at bevare Byen og Handelen for saadanne Byrder, som her tænkes paalagte den, bliver det

dog et stort Spørgsmaal, om de Offre, en anden Retning af Banen og Broen ville foranledige, ikke ere begrundede i denne Hensyntagen til Byens Interesser. Og hvad er Byens Interesser? De ere selvsølgelig ogsaa Omegnens. Bliver Trafikken paa Havnen særlig bebyrdet ved Statsforanstaltninger, vil det ogsaa føles for Handel og Vandel udenfor Bordingborg, og svækkes i det Hele Virksomheden i saadanne Provindsbyer, ville de Vanskeligheder, som allerede nu navnlig Byerne paa Sjælland have ved at konkurrere med den store Hovedstad, yderligere forøges, hvad jeg vel kan sige ikke er nogen Fornøielse for os at se paa. Jeg tror derfor, at dette er et Spørgsmaal af meget stor Betydning. Trafikken paa denne Havn er ingenlunde ubetydelig. De til Bordingborg Toldsted indkomne Fartøier, af hvilke de fleste have søgt Havnen, have gjennemsnitlig i Aarene 1871—1879, altsaa i de sidste 9 Aar, godt og vel været 1,200 aarlig, og Gjennemsnitsdrægtigheden har aarlig været ca. 21,000 Tons. — Jeg skal ikke nærmere specificere Entelthederne, det vedkommer nærmere Udvalget at drøfte dem; men jeg haaber, at den Sag, som her er omtalt, skal finde velvillig Opmærksomhed fra Thingets Side. Den meget ærede Minister kan muligens sige, at dette vil ubhale Sagen. Jeg vilde beklage, om dette skulde blive Tilfældet; men jeg vil dog sige, at fordi man er enig med Niemedet, principmæssig enig i en Foranstaltning, bliver man virkelig ikke saaledes bunden til at tage Sagen paa den Maade, Ingeniurerne foreslaa, at man, selv om man skulde udsætte sig for nogen Forhaling, ikke heller maatte gjøre dette, end ikke at faae den udsørt paa fuldt tilfredsstillende Maade. Andre mig skulde det for Resten, om det ikke vilde være Teknikerne overordenlig let at give os Forklaring paa, hvad Linien vilde koste mere, thi dersom man, hvad jeg dog vel tør forudsætte, har taget med paa Raad ved denne Leilighed Medlemmer fra Havneudvalget, altsaa Medlemmer af Handelsstanden, i Bordingborg, der kjende Forholdene, skulde det undre mig, om de ikke havde kunnet øve saa megen Indflydelse paa Teknikernes Overveielser, at de jo havde formaaet dem til ialtsald foreløbig at overveie den af Bordingborg By ønskede Linie. Jeg tror nu ikke, at det paa nogen Maade kan blive en beføielig Sag, hvad Linien og Broen angaar; det er kun nogle Hundrede Fod Sernbanelinie, der paa denne Side kan være Tale om; paa den anden Side tror jeg, at det bliver væsentlig det Samme. Øbet er ogsaa ingenlunde bredere; der bliver altsaa kun Tale om nogle Uddæmninger og Landdannelser paa begge Sider, og jeg tror ikke, at det vil blive særlig beføieligt overfor Spørgsmaalet om, hvad der naas derved. Jeg indrømmer, at Driften kan vanskeliggjøres, hvis